

Situació Catalunya

1S20

Missatges principals

A Catalunya, el PIB podria caure fins a un 12,0% en el 2020, i augmentar un 7,4% en el 2021. La revisió a la baixa en el creixement del 2020 s'explica pel major impacte de les restriccions sobre la demanda interna, la prolongació de les mesures de confinament per un període superior a l'esperat, una major concentració de la reducció de la despesa en els béns i serveis produïts internament, la caiguda del sector turístic i la revisió a la baixa d'Europa.

L'ocupació es podria reduir prop del 4,5% en el 2020, i es podrien perdre uns 110 mil llocs de treball en el bienni 2020-2021. Els impactes són heterogenis a nivell territorial, sectorial i de característiques personals. Cap a finals del proper any, l'economia catalana podria trobar-se encara un 5% per sota del nivell d'activitat observat a finals de 2019

Missatges principals

Es fa necessari un ampli consens per prendre mesures que ajudin a superar el més ràpidament possible l'emergència sanitària, protegeixin el teixit productiu i minimitzin l'impacte econòmic, en particular, sobre els col·lectius més vulnerables.

Tot i que els riscos són a la baixa, comencen a aparèixer factors que, en absència de rebrots importants, podrien accelerar la recuperació. El més elevat, el relacionat amb la contenció de l'epidèmia, però altres inclouen l'exposició al turisme, l'elevat ús de la contractació temporal, la mida reduïda de les empreses catalanes (front a competidors europeus) o el limitat espai fiscal

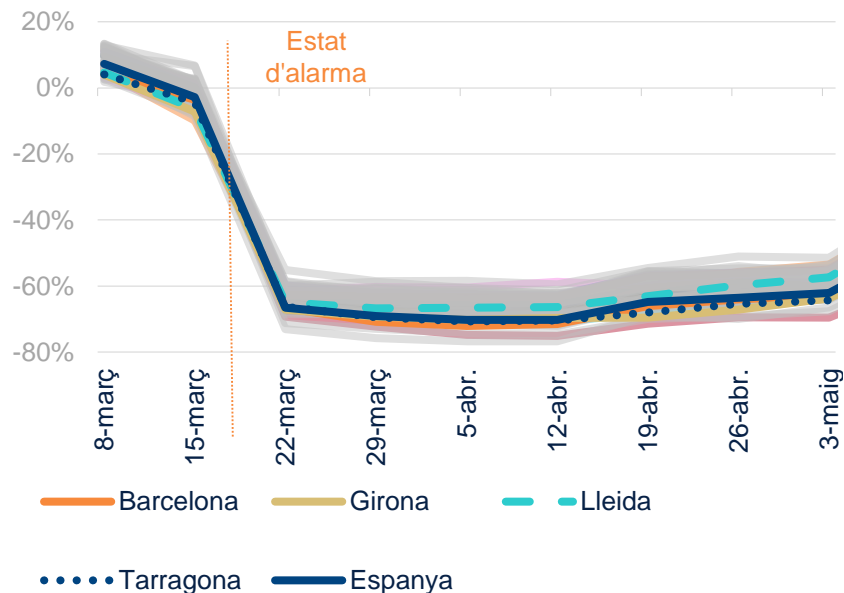

L'impacte de les mesures impulsades pel Govern d'Espanya en reacció a la crisi contribuirà a mitigar la caiguda del PIB en 3,5 punts percentuals. La flexibilització de les restriccions contribueix a la recuperació, però la velocitat estarà limitada per l'elevada destrucció d'ocupació i per l'exposició a sectors especialment afectats.

Les mesures de confinament han estat efectives per controlar l'epidèmia, però han frenat l'activitat econòmica

OBERTURA COMERCIAL PER PROVÍNCIA

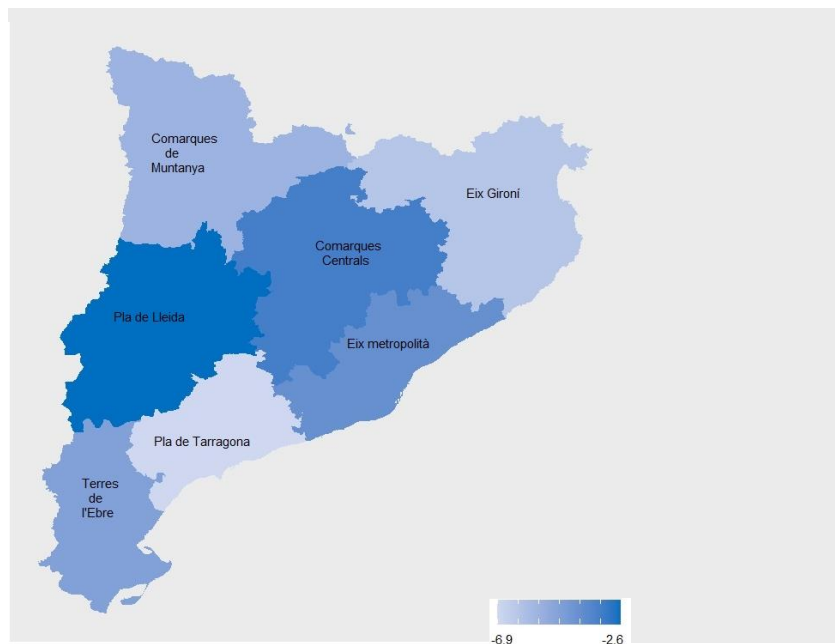
(CREIXEMENT INTERANUAL DEL NÚMERO DE TPV DE BBVA OPERATIUS ENTRE MARÇ I MAIG DE 2020, %)

- Les mesures implementades de confinament i distanciament social han **aconseguit controlar l'expansió de la COVID-19**. Però l'impacte en l'activitat econòmica ha estat significatiu.
- La producció es va esfondrar més del 30% en les dues últimes setmanes de març i **vora el 50%** en les dues primeres d'abril.
- La caiguda del PIB podria sobrepassar el 20% en l'acumulat del primer semestre de l'any.

L'impacte de la crisi, a més de significatiu, ha estat heterogeni des del punt de vista territorial

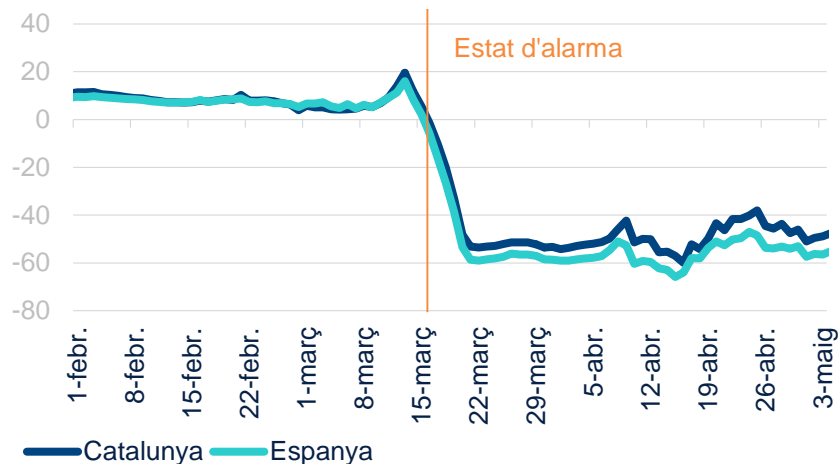
VARIACIÓ DE L'AFILIACIÓ PER COMARQUES EN EL PRIMER SEMESTRE DEL 2020 (% CVEC)

- Les comarques Centrals i del Pla de Lleida varen experimentar menors reduccions de l'afiliació a la Seguretat Social en la primera meitat del 2020, afavorides pel major pes relatiu de sectors essencials. La pèrdua fou superior, en termes desestacionalitzats (-5,3%), en l'eix Metropolità de Barcelona i en el conjunt de la comunitat autònoma.
- Les comarques del Pla de Tarragona i de l'Eix Gironí, més vinculades al turisme i el consum social, varen perdre gairebé un 7% de l'afiliació, i fins i tot més en comarques costaneres com el Baix Empordà o el Tarragonès.

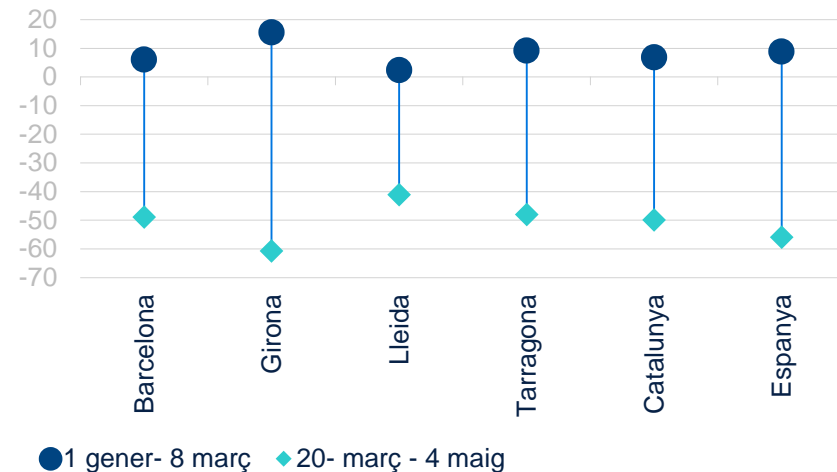
L'impacte de la crisi, a més de significatiu, ha estat heterogeni des del punt de vista territorial

DESPESA MITJANA SETMANAL TOTAL AMB TARGETA* (2020 VS 2019, CREIXEMENT INTERANUAL EN %)

*Despesa presencial amb targetes emeses per BBVA més despesa de no clients a TPV de BBVA.
Font: BBVA Research a partir de BBVA

DESPESA MITJANA SETMANAL AMB TARGETA A CATALUNYA I PER PROVÍNCIA* (A/A %, RESPECTE DEL MATEIX PERÍODE DEL 2019)

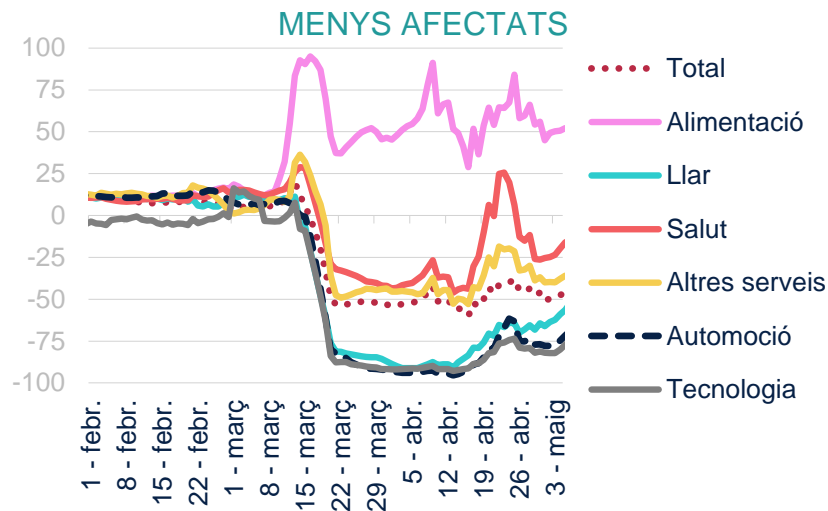
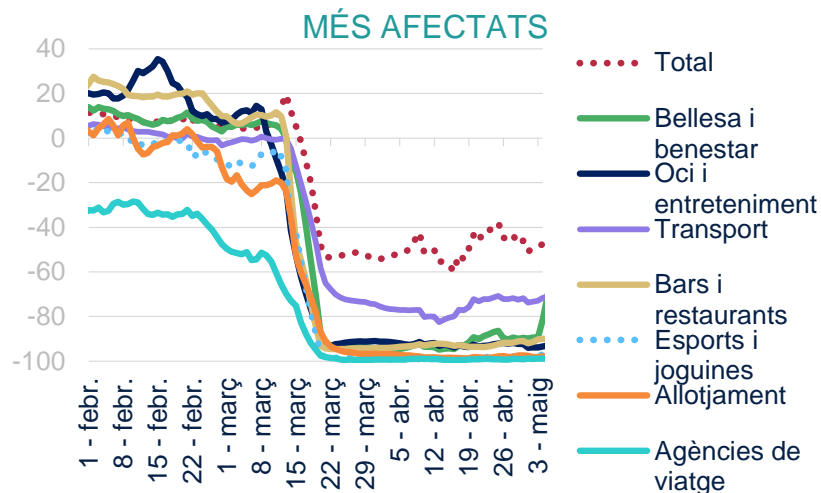
El confinament va reduir la despesa setmanal amb targeta prop del 60% interanual.

Major correcció a Girona i Tarragona, però menys intensa que en el conjunt d'Espanya

L'impacte de la crisi, a més de significatiu, ha estat heterogeni per sectors

DESPESA MITJANA SETMANAL AMB TARGETETA A CATALUNYA I PER SECTOR*

(2020 VS 2019, CREIXEMENT INTERANUAL EN %)

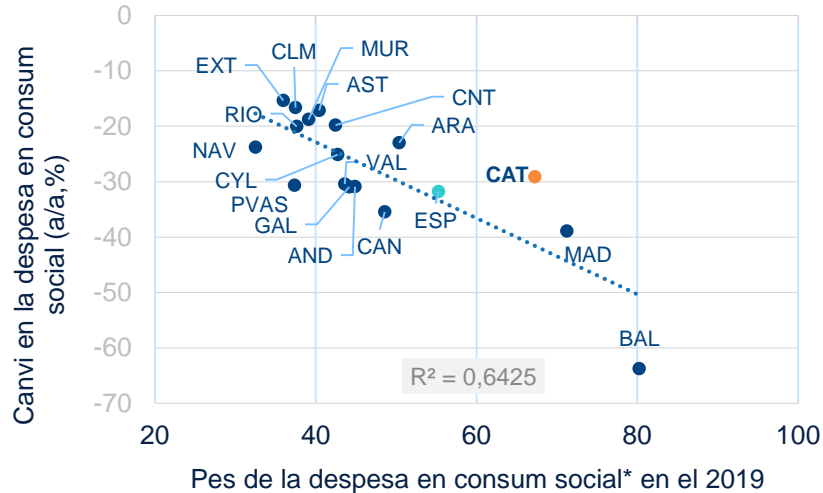
*Despesa presencial amb targetes emeses per BBVA més despesa de no clients en TPV de BBVA.
Font: BBVA Research a partir de BBVA

La contracció va ser més forta en els consums lligats a viatges i oci.

La despesa setmanal presencial amb targeta es va reduir en tots els sectors excepte l'alimentació.

L'impacte de la crisi, a més de significatiu, ha estat heterogeni per sectors

DESPESA AMB TARGETETA PER SECTOR* (PRESENCIAL + ONLINE): SECTORS DE CONSUM SOCIAL (CREIXEMENT ANUAL DE LA MITJANA MÒBIL SETMANAL, 2020 VS. 2019, %)

- Catalunya, amb un pes del consum social molt elevat i una important correcció d'aquest, és de les comunitats més afectades per aquesta contracció, que a més, arrossega la resta de la despesa amb targeta.

*Sectors d'oci: Bars i restaurants, Oci i entreteniment, Transport, Allotjament, Agències de viatge, Esports, Bellesa i Benestar

Despesa realitzada amb targetes de dèbit i crèdit a Terminals Punt de Venda (TPV) de BBVA, o per targetes de crèdit i dèbit de clients de BBVA en TPV de qualsevol entitat en el territori.

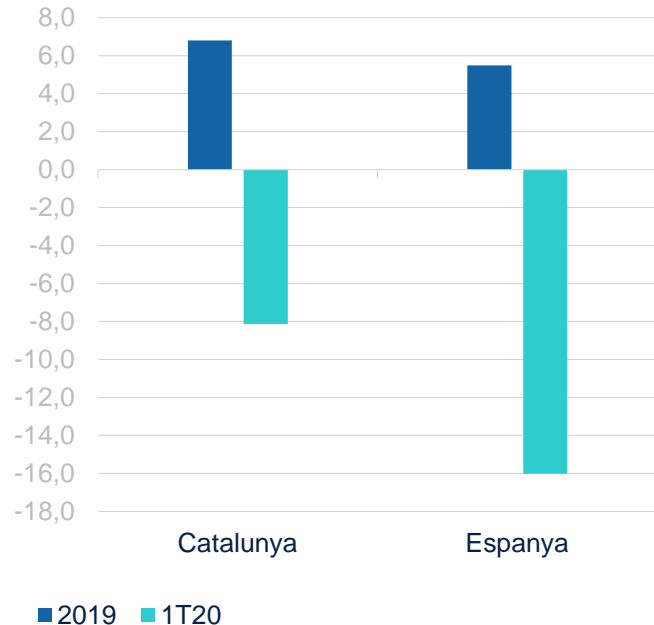
Per a més informació, vegeu la publicació de BBVA Research "Efectos de la COVID-19 sobre el consumo a través de las operaciones con tarjeta": <https://tinyurl.com/y7ophn2r>

Font: BBVA Research a partir de BBVA

L'impacte de la crisi, a més de significatiu, ha estat heterogeni per sectors

VISATS PER HABITATGE D'OBRA NOVA

(%, A/A)

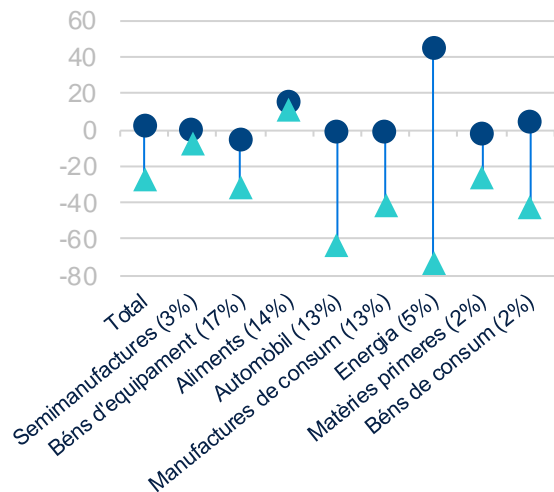

Font: BBVA Research a partir de MITMA

- Els visats d'obra nova d'habitatge mostraven en el 2019 un comportament lleugerament més dinàmic que en el conjunt d'Espanya, però **la inseguretats jurídica prèvia a la pandèmia ja condicionava** les decisions d'inversió dels promotors.
- **Ambdues geografies varen resultar impactades per la COVID-19:**
 - A Catalunya, en el primer trimestre del 2020 els visats van caure menys que a Espanya en termes interanuals (-8,1% vs 16,0%), tot i una caiguda major en termes trimestrals desestacionalitzats (-22,6% t/t CVEC vs 7,9% t/t CVEC).
- **La correcció de l'ocupació en la construcció no va ser tant intensa a Catalunya: en la primera meitat del 2020 l'afiliació a la Seguretat Social en construcció es va reduir en 6,0%, un punt i mig per sota del conjunt nacional (-5,5% i -7,0% en termes interanuals, respectivament).**

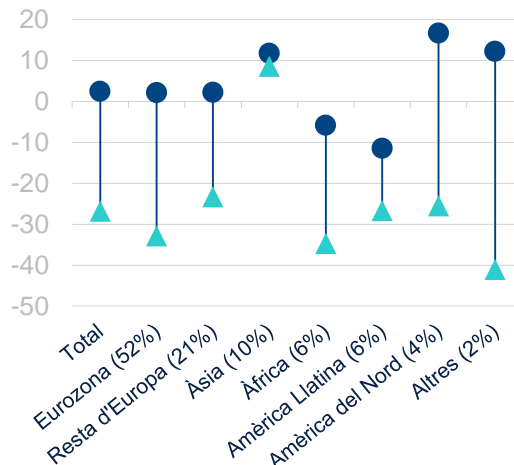
L'impacte de la crisi, a més de significatiu, ha estat heterogeni per sectors

CATALUNYA: EXPORTACIONS DE BÉNS PER SECTOR (% A/A; PESO SOBRE EL TOTAL ENTRE PARENTHESI)

● gen-feb 20 ▲ mar-abr 20

CATALUNYA: EXPORTACIONS DE BÉNS PER DESTINACIÓ (A/A; PES SOBRE EL TOTAL ENTRE PARENTHESI)

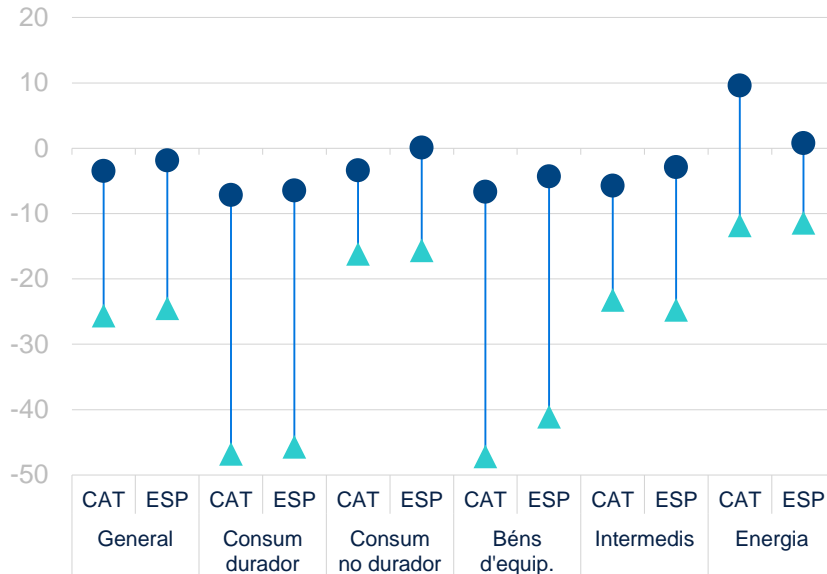
● gen-feb 20 ▲ mar-abr 20

Retrocés de les exportacions de béns generalitzat per sectors i destinacions, amb algunes excepcions:

- La crisi sanitària i el confinament varen impulsar les vendes d'aliments.
- El mercat asiàtic creix, després de patir la pandèmia, però només suposa un 10% del total. La resta de mercats van caure amb força.

L'impacte de la crisi, a més de significatiu, ha estat heterogeni per sectors

CATALUNYA I ESPANYA: ÍNDEX DE PRODUCCIÓ INDUSTRIAL PER COMPONENTS (% A/A)

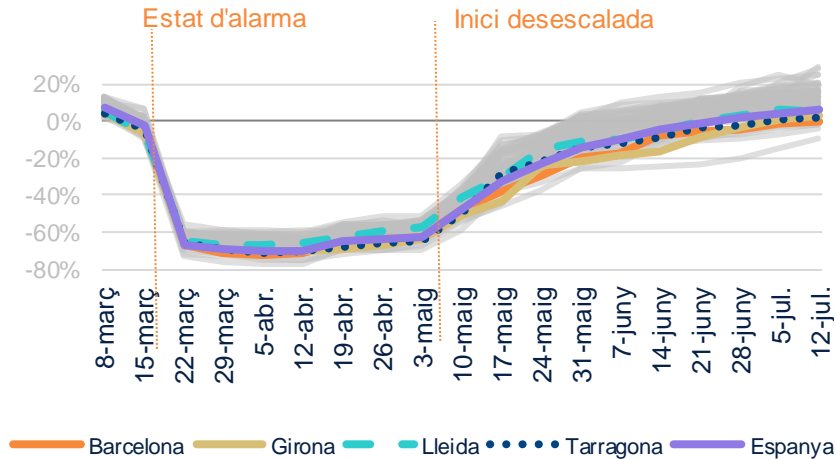
● gen-feb 20 ▲ mar-mai 20

- L'índex de producció industrial va retrocedir amb força al març, l'abril i el maig.
- En particular, la correcció va ser molt accentuada en els béns de consum durador i en els béns d'equipament.
- Els aliments estarien ajudant a la producció de béns de consum no durador, ja que la seva evolució es mostra menys perjudicada per la pandèmia que la resta de béns. Però aquest suport és insuficient

El control de l'epidèmia i la flexibilització de restriccions han permès l'inici de la recuperació econòmica

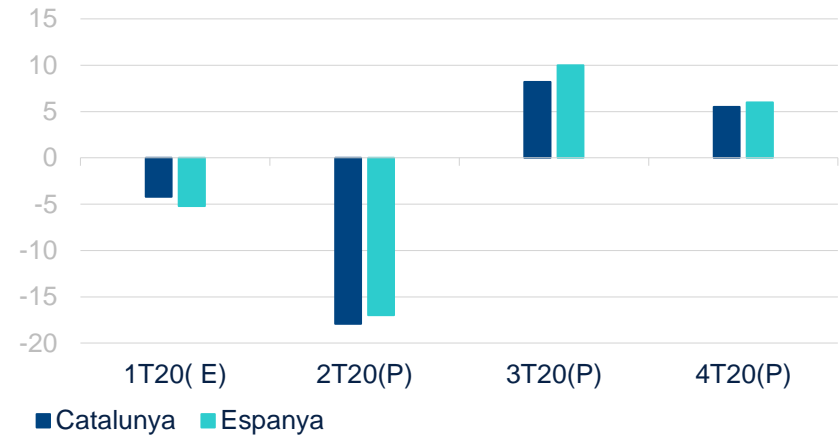
OBERTURA COMERCIAL PER PROVÍNCIA

(CREIXEMENT INTERANUAL DEL NÚMERO DE TPV DE BBVA OPERATIUS ENTRE MARÇ I JULIOL DE 2020, %)

Font: BBVA Research a partir de BBVA

CREIXEMENT DEL PIB SEGONS EL MODEL MICA-BBVA (T/T % CVEC)

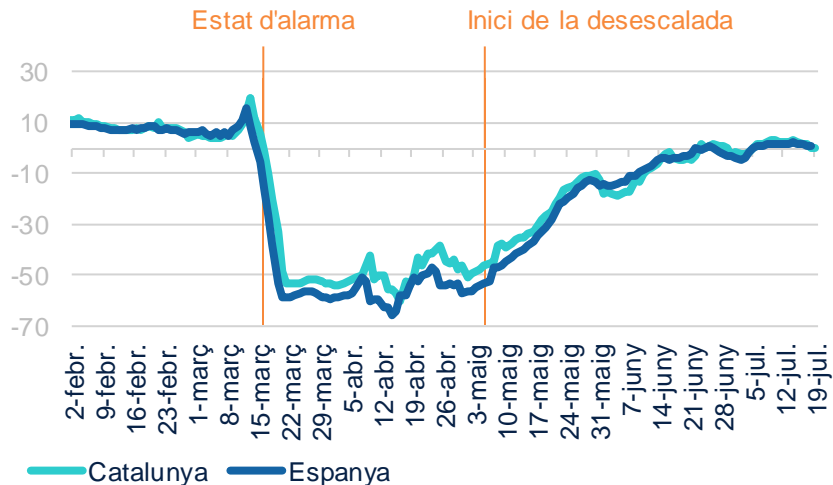
Font: BBVA Research a partir de l'INE

El PIB de Catalunya s'hauria reduït prop del 4,2% en el 1T20, però la contracció en el 2T20 podria haver arribat al 18%. En el segon semestre, la recuperació serà lleugerament més dèbil que al conjunt d'Espanya, per la major dependència del consum social i del turisme

Cap a on es dirigeix l'economia de Catalunya?

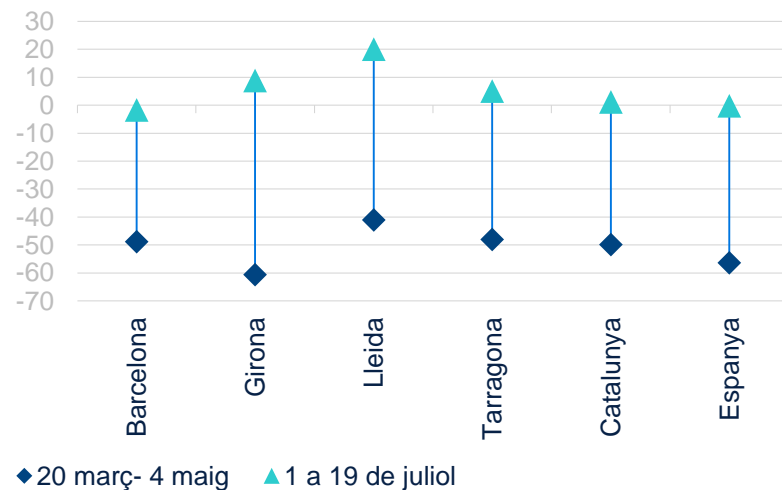
La flexibilització de restriccions ha permès l'inici de la recuperació

DESPESA MITJANA SETMANAL TOTAL AMB TARGETA* (2020 VS 2019, CREIXEMENT INTERANUAL EN %)

DESPESA MITJANA SETMANAL AMB TARGETA A CATALUNYA PER PROVÍNCIES*

(A/A %, RESPECTE DEL MATEIX PERÍODE DEL 2019)

*Despesa presencial amb targetes emeses per BBVA més despesa de no clients en TPV de BBVA.
Font: BBVA Research a partir de BBVA

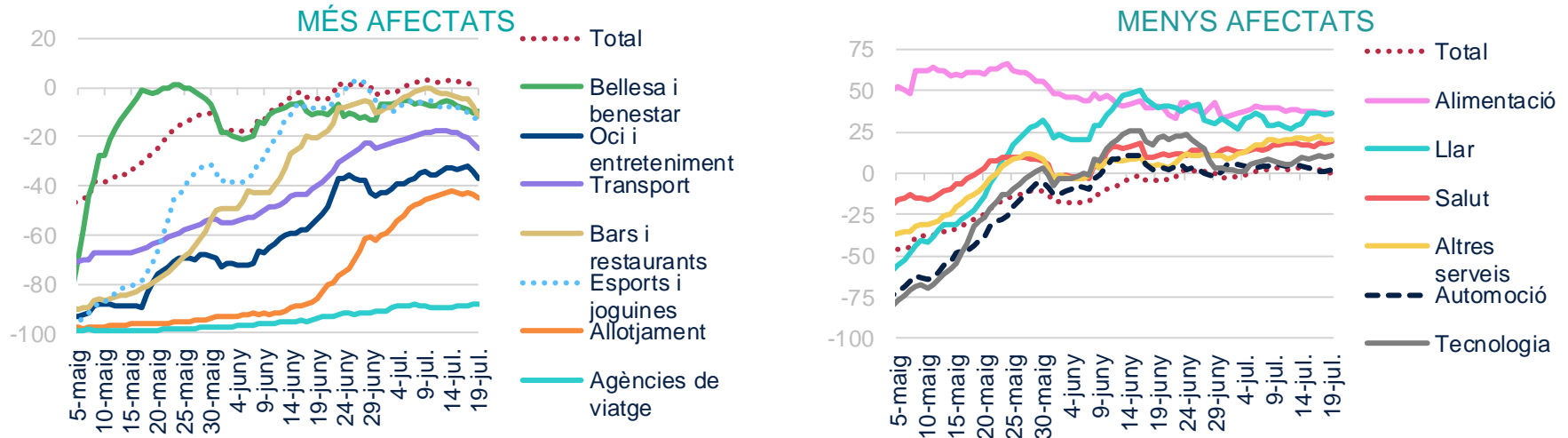
La desescalada ha permès recuperar els ritmes previs de despesa amb targeta a Catalunya. Els avenços són més notoris a Girona i Lleida, per l'impuls dels estrangers

Cap a on es dirigeix l'economia de Catalunya?

La flexibilització de restriccions ha permès l'inici de la recuperació

DESPESA MITJANA SETMANAL AMB TARGETA A CATALUNYA I PER SECTOR*

(2020 VS 2019, CREIXEMENT INTERANUAL EN %)

*Despesa presencial amb targetes emeses per BBVA més despesa de no clients en TPV de BBVA.

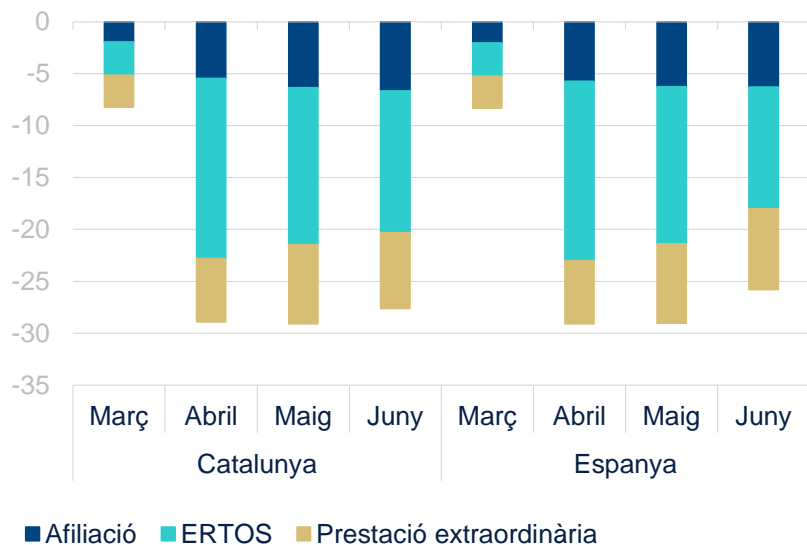
Font: BBVA Research a partir de BBVA

La recuperació del consum va continuar amb l'avenç de la desescalada, especialment en els sectors lligats a l'oci, la llar, la bellesa i l'esport.

Cap a on es dirigeix l'economia de Catalunya?

Les polítiques públiques han impedit una major destrucció d'ocupació

IMPACTE DE LA CRISI DEL COVID-19 EN L'AFILIACIÓ A LA SEGURETAT SOCIAL (% RESPECTE DE L'AFILIACIÓ PREVISTA EN ABSÈNCIA DE LA CRISI)

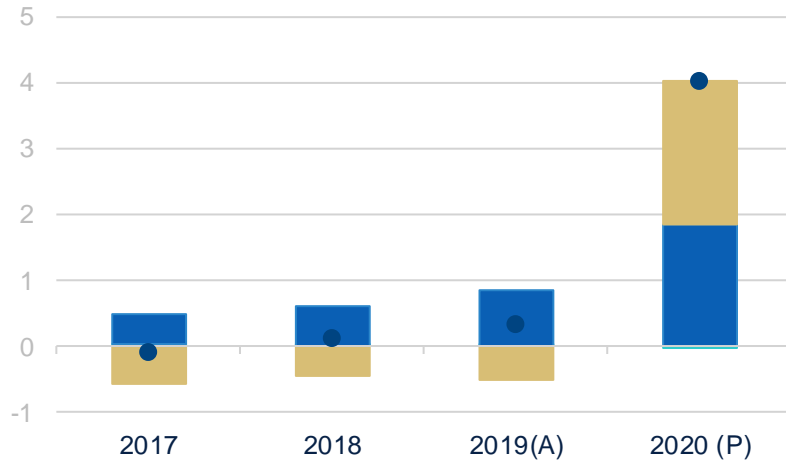
*Menor creixement de l'afiliació respecte de l'esperat en una situació sense COVID19, en Expedients de Regulació Temporal d'Ocupació (ERTOs) o amb Prestació Extraordinària (per a Autònoms)
Font: BBVA Research a partir de Seguretat Social

- En el mes de març, un 8% dels afiliats (aprox. 280 mil persones) es van veure afectades en la seva feina* a Catalunya com a conseqüència del COVID-19. Però en els mesos d'abril i maig el confinament va disparar fins al 29% els ocupats afectats, superant el milió de persones. Pràcticament la meitat es trobaven en un ERTO.
- Al mes de juny, la proporció d'ocupats afectats a Catalunya es va reduir lleugerament per sota del milió d'afiliats.
- L'hostaleria i el comerç acumulen el 45% dels ocupats afectats, amb més de 200 mil afiliats afectats a cada sector al juny. Prop de 90 mil corresponen a la indústria manufacturera. La recuperació és relativament dependent del turisme.

Cap a on es dirigeix l'economia de Catalunya?

Les polítiques públiques han impedit una major destrucció d'ocupació

GENERALITAT DE CATALUNYA: CONTRIBUCIÓ A LA VARIACIÓ DE LA DESPESA PÚBLICA (PP DEL PIB REGIONAL)

■ Interessos ■ Despesa primària ■ PIB nominal ● Correcció despesa

- A Catalunya, les mesures anunciades són equivalents a un 0,5% del PIB. Destaca el pla de 1000 M€ per incrementar la liquiditat de les empreses, en forma de préstecs i avals.
- També es varen aprovar moratòries tributàries, ajuts a pimes i autònoms, i plans de reactivació econòmica a nivell local, i de recolzament dels sectors turístic, de transport i logística, cultura o rehabilitació d'habitatges.
- Les mesures de recolzament de l'Executiu central contribuiran a suavitzar l'impacte en els comptes de la Generalitat. Amb tot, s'espera una àmplia desviació dels objectius d'estabilitat.

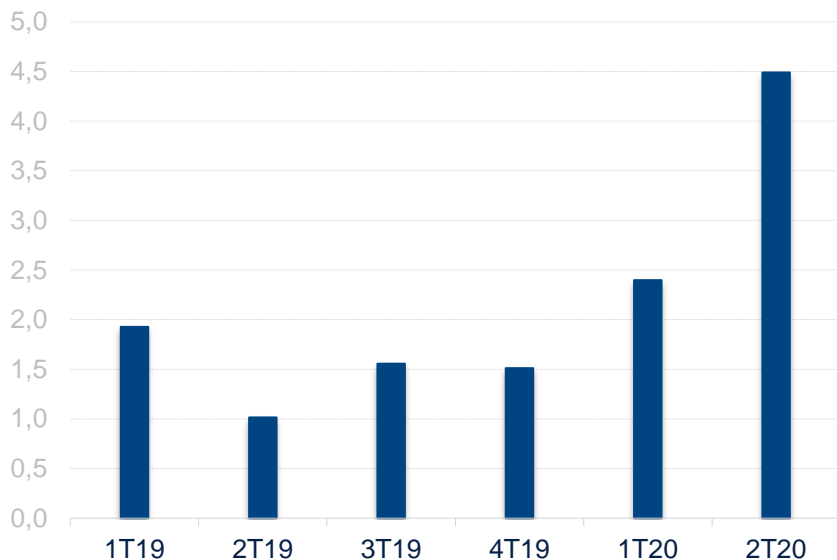
(*)

Font: BBVA Research a partir de Ministeri d'Hisenda i Generalitat de Catalunya

Cap a on es dirigeix l'economia de Catalunya?

Les polítiques públiques han impedit una major destrucció d'ocupació

ESPANYA: APORTACIÓ AL CREIXEMENT DEL PIB PER PERSONA EN EDAT DE TREBALLAR DEL XOC DE CRÈDIT EN EL MODEL EREMS2 (PP)

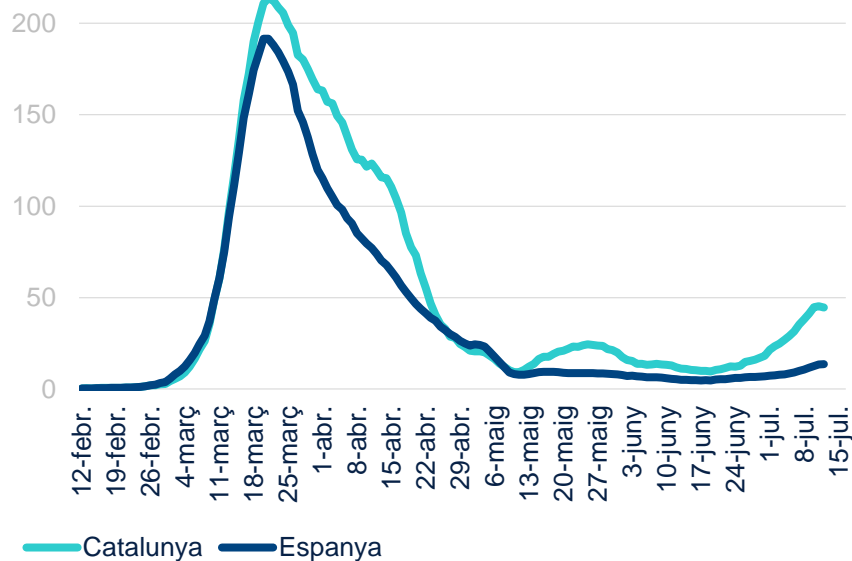
- La provisió d'aval, juntament amb l'acció del BCE i del sector bancari, han aconseguit evitar una major caiguda del PIB en el 2T20 (4,5pp).
- El saldo de crèdit a les empreses no financeres ha augmentat al major ritme interanual des del 2008 gràcies a la coordinació que s'ha produït entre l'autoritat monetària, les administracions públiques, el sector bancari i les empreses.

Per a més informació vegeu la publicació de BBVA Research "La situación cíclica de la economía española durante la crisis del COVID-19": <https://bit.ly/308Qkbp>

Font: BBVA Research a partir de EREMS

Risc: és prioritari dissenyar una estratègia de sortida que garanteixi la seguretat de la població i redueixi l'impacte sobre l'activitat

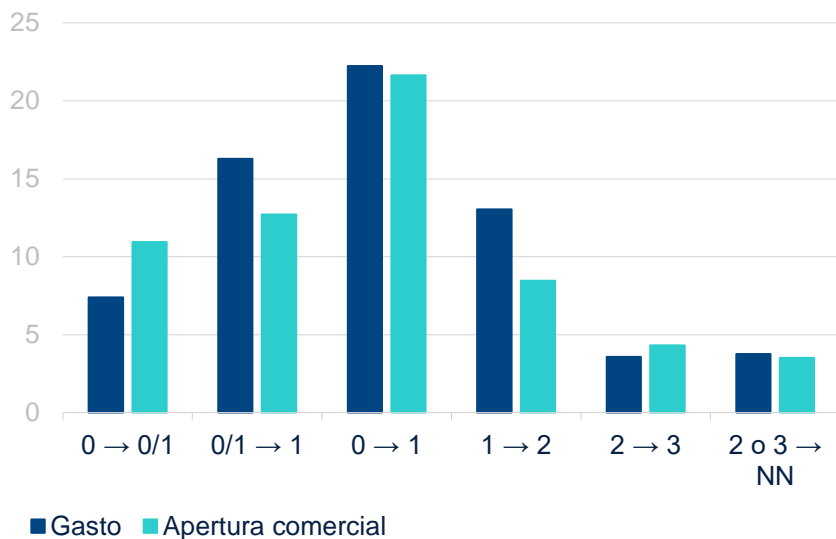
NÚMERO DE CASOS DE CORONAVIRUS (MITJAN MÒBIL SETMANAL / 100 MIL HABITANTS)

- Resulta prioritari incrementar la capacitat del sistema sanitari per a afrontar possibles rebrots, desenvolupar medicaments efectius en el tractament i una vacuna que elimini definitivament el risc de contagi.
- A la vegada, és clau treballar en estratègies de contenció que aprenguin de l'experiència pròpia i de la de la resta del món, utilitzant les tecnologies més avançades, amb els avantatges que proporciona la informació en temps real.

Risc: efecte decreixent de la desescalada

VARIACIÓ DEL CREIXEMENT DE LA DESPESA AMB TARGETA I L'OBERTURA COMERCIAL DESPRÉS D'UN CANVI DE FASE* (PP DEL CREIXEMENT INTERANUAL)

- Hi ha evidència que la incertesa està limitant la despesa de les famílies: tot i que el consum s'ha reactivat, s'ha desaccelerat amb cada fase de la desescalada.
- Encara que ha retornat el consum en entorns socials, la despesa en restaurants, oci i allotjament es manté encara molt per sota dels nivells observats fa un any.

*Despesa realitzada amb targetes de dèbit i crèdit a Terminals Punt de Venda de BBVA (TPV), o amb targetes de crèdit i dèbit de clients de BBVA en TPV de qualsevol entitat. L'obertura comercial se mesura com el nombre de TPV operatius.

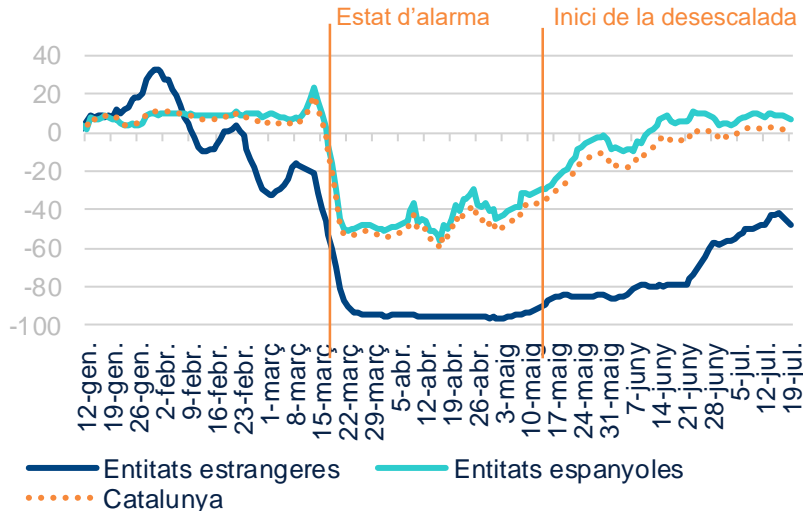
Font: BBVA Research a partir de BBVA

Risc heterogeni per sectors:

La recuperació en “V” serà més difícil en alguns d’ells

DESPESA MITJANA SETMANAL AMB TARGETA A CATALUNYA PER NACIONALITAT DE LA TARGETA*

(2020 VS 2019, CREIXEMENT INTERANUAL EN %)

(1) Compte Satèl·lit del Turisme, 2018, INE

(2) Balança de pagaments, 2019

(3) Idescat

*Despesa realitzada amb targetes de dèbit i crèdit a Terminals Punt de Venda de BBVA (TPV), o amb targetes de crèdit i dèbit de clients de BBVA en TPV de qualsevol entitat

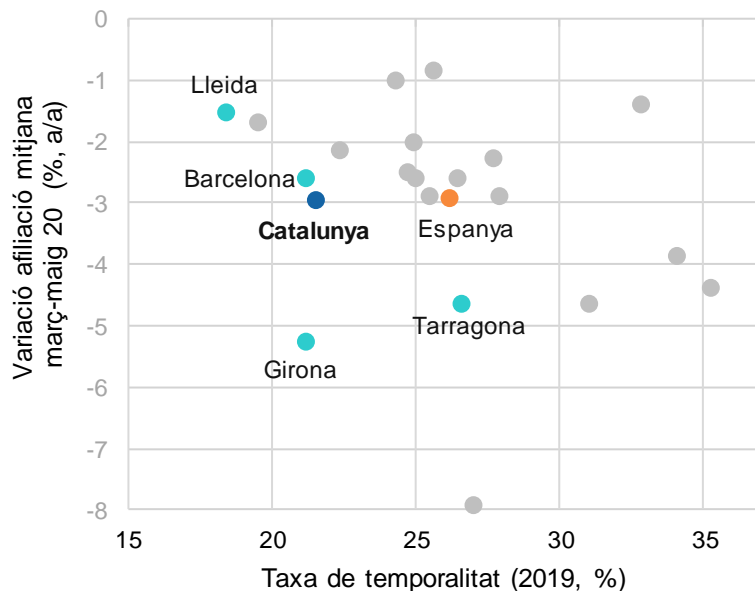
Font: BBVA Research a partir de BBVA

- El turisme aporta el 12% del VAB y el 13% de l'ocupació⁽¹⁾ a Espanya. En el 2019, els ingressos exteriors per turisme van arribar fins al 5,7% del PIB⁽²⁾. A Catalunya, augmenten fins al 9% del PIB⁽³⁾. Un 66% s'aconsegueixen entre abril i setembre.
- Girona ja mostra una recuperació en les últimes setmanes, però el retard en el retorn del visitants estrangers és un llast important per a la despesa amb targetes a Catalunya.
- Cal parar atenció al gir que puguin generar els rebrots de la COVID-19 dels últims dies a Barcelona, Lleida i Figueres.

Risc heterogeni:

Temporalitat i destrucció d'ocupació

TAXA DE TEMPORALITAT I CANVI EN L'AFILIACIÓ A LA SEGURETAT SOCIAL DURANT LA CRISI SANITÀRIA

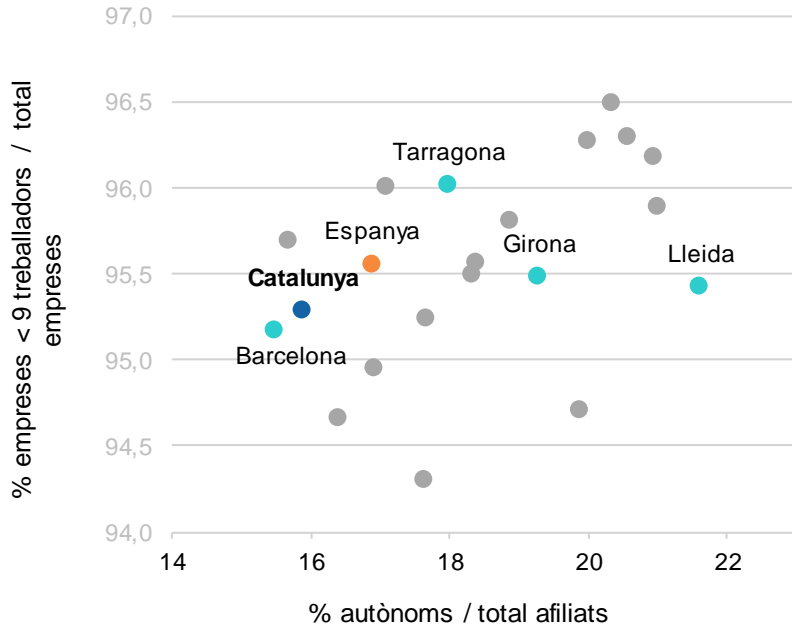

- L'elevada temporalitat del mercat laboral ha esbiaixat la destrucció d'ocupació cap a les comunitats del sud i les insulars; a Catalunya, les demarcacions més afectades són Girona i Tarragona.
- És necessari avançar en mecanismes que protegeixin els col·lectius més exposats a la temporalitat, i incentivar ajustos més eficients, assegurant la supervivència de les empreses i dels llocs de treball.
- A Lleida el major pes de les activitats essencials hauria permès un menor impacte sobre l'ocupació.

Risc heterogeni: Menor resistència financera de pimes i autònoms

MICROEMPRESES I AUTÒNOMS

(% SOBRE EL TOTAL, 2019)

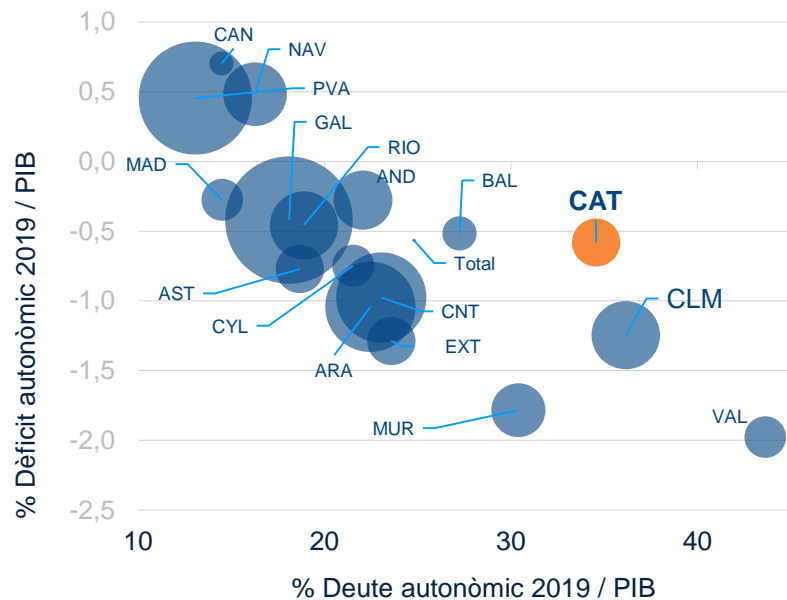

- Els autònoms i les microempreses són més vulnerables a la crisi. El seu pes en el teixit productiu és elevat, però heterogeni des del punt de vista territorial.
- Catalunya es troba millor posicionada que el conjunt d'Espanya, però això és gràcies a Barcelona. La resta de províncies catalanes destaquen per l'elevada proporció d'autònoms, i en el cas de Tarragona, també per la de micropimes.
- Són crucials les mesures dirigides a preservar el teixit productiu.

Risc heterogeni per CC.AA.:

Situació prèvia dels comptes públics

DEUTE, DÈFICIT I MESURES* COVID-19 DE LES CC.AA. (%)

* La mida de la bola representa el pes de l'import de les mesures preses en resposta a la crisi generada per la COVID-19 per part dels governs autonòmics, com a percentatge del PIB regional
Font: BBVA Research a partir de fonts nacionals

- La desviació respecte de l'objectiu de dèficit del govern autonòmic en el 2019 resta marge d'actuació en el 2020.
- S'espera un important impacte de la COVID-19 en els comptes públics de Catalunya, que serà parcialment compensat per les transferències de l'Estat. En una primera estimació, la compensació dels fons COVID-19 podria arribar a 1,5 pp del PIB regional.
- És imprescindible avançar en acords que no deixen lloc a cap mena de dubte sobre el recolzament que el conjunt dels països de la zona euro donarà a cadascun dels seus integrants, en particular, en escenaris en els que la prioritització de la salut de la població pot deteriorar més l'activitat.

Comencen a ser possibles escenaris més positius, si s'aprofiten les oportunitats

La principal incertesa segueix essent el control de l'epidèmia.

A diferència d'altres crisis, les polítiques de demanda es mantindran expansives per un llarg període de temps.

El fons de recuperació europea presenta una oportunitat inèdita:

- Avançar en la integració europea.
- Poder comptar amb un impuls fiscal, fins i tot al mateix temps que es pugui millorar el dèficit públic.
- Implementació d'una agenda ambiciosa de reformes dels mercats laboral, de béns i serveis, incrementar la productivitat, assegurar la sostenibilitat de les finances públiques a mig termini i promoure un creixement més inclusiu.

Un consens sobre aquesta estratègia podria conduir a escenaris molt més positius.

2020-2021: previsions de PIB i mercat laboral de Catalunya

Creixement de l'ocupació (EPA)

2020	2021
-4,0	0,8

Variació en el nombre d'ocupats

2020-2021
-110.000

PIB

2020	2021
-12,0	7,4

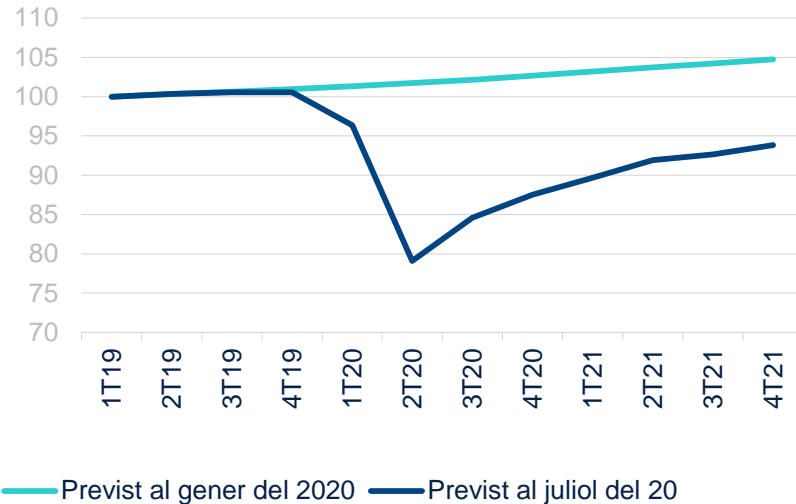

Taxa d'atur (% població activa)

2020	2021
14,6	14,4

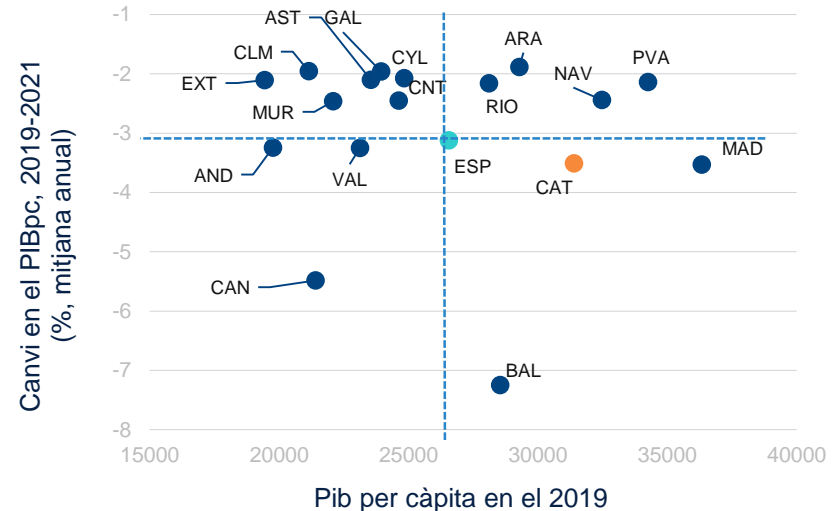
2020-2021: previsions de PIB

PIB DE CATALUNYA: 100 = 1T19 (CVEC)

Font: BBVA Research a partir de l'INE

PIB PER CÀPITA: (2019 = 100)

El PIB de Catalunya no retornaria al nivell de principis del 2019 abans de finals del 2021. La contracció del PIB per càpita, a més, podria ser una mica més intensa que en el conjunt d'Espanya.

Situació Catalunya

1S20